

Hrvatski

LINDA MARIA BAROS

Mlada rumunjsko-francuska
pjesnikinja, esejistica i
prevoditeljica.
Živi u Parizu i...

Glavni urednik
Dražen Katunarić

Europski glasnik

15 / 2010

Serijska publikacija Hrvatskog
društva pisaca

ISBN: ISSN 1331-023-2

Izdavač: Hrvatsko društvo
pisaca

Godina: 2010.

Jezik: hrvatski

Broj stranica: 759

U ovom broju "Europskog glasnika" između
ostalog pročitajte:

MARIO VARGAS LLOSA - Pohvala čitanju
i fikciji [Govor pročitan na dodjeli
Nobelove nagrade 7. prosinca 2010.]

YVES CHARLES ZARKA - Kapitalizam,
neobična privlačnost

ROBERT REDEKER - Facebook, narcizam
i ekshibicionizam

PASCAL BRUCKNER - Izum »islamofobije«
i

LINDA MARIA BAROS – Iz zemlje
slijepih prilazim k vama

english

srpski

Linda Maria Baros, born in
Romania on the 6th of August 1981,
is a French-language author who
lives in Paris.

PhD in Comparative Literature
at Paris-Sorbonne University
and University of Bucharest.

Linda Marija Baros je rođena
1981 godine u Bukurestu,
Rumunija. Vec vise godina zivi u
Parizu.

Izdala je na rumunjskom jeziku
dve zbirke poezije i dve pozorisne
predstave.

She has published five collections of poems, two plays, and two literary studies. Her three most recent books of poetry were published in France by Cheyne éditeur:

Le Livre de signes et d'ombres (*The Book of Signs and Shadows*), winner of the **Poetical Calling Prize** 2004, *La Maison en lames de rasoir* (*The House Made of Razor Blades*), winner of the famous **Apollinaire Prize** 2007, and *L'Autoroute A4 et autres poèmes* (*The Highway A4 and other poems*), 2009.

She poetry has been published in over 25 contry.

Linda Maris Baros has also translated about thirty books.

In 2008, she created BNZ - *La Bibliothèque numérique ZOOM* (Zoom Digital Library), a virtual library that includes over 135 authors whom she translated and published into French or Romanian.

In Romania, she is the initiator and the organizer of the *Spring of Poets Festival* (which takes place in 55 cities) and the director of the literary review *VERSUs/m*.

In Paris, she is the general secretary of *The College of Comparative Literature*, the assistant secretary of the *Romanian Translators' Association* and the general assistant secretary of the *La Now Pléiade Association*.

Na francuskom jeziku je izdala 3 zbirke poezije, u izdavačkoj kuci Cheyne, i to:

Le livre de signes et d'ombres (*Recnik znakova i senki*, 2004) – **Nagrada poetske vokacije**, *La maison en lames de rasoir* (*Kuca od ostrice brijaca*, 2006) – zbirka koja je dobila cuvenu **Nagradu Gijom Apoliner**, i *L'autorute A4 et autres poems* (*Autoput A4 i druge pesme*, 2009).

Poezija joj je izdata u 25 zemalja.

Prevela je na rumunski i francuski preko 30 knjiga.

2008 osnovala je **biblioteku ZOOM** (135 prevedenih autora sa objavljenim delima), koja sadrzi i deo njenih prevoda:
<http://www.primavarapoetilor.ro/zoom.html>

Linda Marija Baros je doktorirala strane jezike (doktor in litere) na universitetu u Sorboni, I autor je vise kritickih dela na francuskom jeziku.

U Rumuniji je inicijator I ko-organizator festivala *Printemps des Poètes* (Prolece pesnika) I direktor je casopisa *VERSUs/m*.

U Parizu radi kao pomocnik sekretara *Udruzenja prevodilaca rumunske knjizevnosti*, pomocnik generalnog sekretara *Nove Plejade* i generanlni sekretar *Koledza za uporednu knjizevnost*.

Iz zemlje slijepih prilazim k vama

LINDA MARIA BAROS

Ako ti nadvratnik odrubi glavu, to je loš znak

Rođena sam u zdjeli devetog desetljeća,
u doba kad je kuća bila tek zid.
Iz zemlje slijepih prilazim k vama.
Davno je još lijevo mi oko isteklo
na dugmad košulje.
Sedam već godina hodim, s desnim okom
na desnom dlanu.
U nas, čoravi su donosili zakon.
A ja sam napustila zemlju svog djetinjstva,
u kojoj plakala sam skrivena u spremištu
pod umivaonikom.
Ali zaboravila sam te pripovijesti što su laštile,
nekoć, krivotvoreni novac moga bunila.
Samo ću vam jedno reći: stigla sam, evo me.

Poštanske vreće

U osvit, poštanske vreće bačene sa sjedišta
urliču ti pod prozorima kao kojoti.
Ono pismo neće ti nikada stići na stol.
Čitaju ga poštanski službenici, ti likovi,
smotaju ga u lopticu, klizne im pod jezikom,
kao plaća koju svi žvaću.

Prsa i jugularna vena

Ako si prerežem vrat, rekao si mi jedne noći,
tek će riječi poteci.

Jer si pjesnik ponekad šilji
duge cerberske očnjake.
Njima si, u osvit, razdire
prsa: I jugularnu venu.

Ali danas sam daleko.
Drugovi se vuku tračnicama.

Ne čuje se smijeh ni zvonki plač.
Ležiš s nogama u lokvi krvi.

Rudarski konji

Dom koji te othranio možda ti je ispriповjedio,
noću, priču o rudarskim konjima:

rudarski se konji rađaju i žive u dubinama;
dom je njihov i trpeza unutar zidova tunela.
Tu se hrane golemim komadima tame i uglja
Hrane se tapkajući, pod svjetlom lampa.
I kao robijaši, vuku naslijepo malene vagone
Vuku ih uvijek i svagda,
do konca svojega konjskog života
Izvlače svjetlost na površinu.

Ali oni, na površini, u svjetlosti, živjeti ne mogu:
čak ni u mirovini, kad ih izbave iz rudnika.
Jer na svijet izlaze povezanih očiju
S tamom zalijepljenom za čelo.

Tako i požive još malo, krotki.
Uzdržću od lahora i mirisa,
u derutnom hangaru, u dvorištu rudnika

U zamci nosnica

Osvit je žena

što grudima ti slama prozore
– zarumenjele su im se sise
koje sišu beskućnici...

Ah, čuje se gdje kuca čas za lov...
(Prokleta bila Vlaška i njezin Teleorman!)

Pripremi se za obrušavanje, za desant!

Spravi klopku za uzvanike!
Postavi mrežu!
Umrlijaj si lice krvlju,
kao da ti iz arterija istječu
afričke krabulje besanih noći!

Šćepaj crvene lisice u zamci nosnica!

No prije svega

pripremi se za obrušavanje, za desant.

Čak i ako nitko ne dođe.

Osvit – kad samoća

čini ti se kao usireni mozak na zidovima.

Odsutnost zidova poprima čudnovate oblike

Od vrata do prozora,
šećeš se cijelog dana,
kao trubači na autocesti A4:
ravne linije ocrtavaju perspektivu,
razlistavaju mašineriju prostranstva,
okrznu travurinu i raslinje.

Ponavljaš itekako poznatu stvar: na autocesti,
odsutnost zidova poprima čudnovate oblike.

Trubači drugih učetverostručenih samoća
gomilaju se, ubrzavaju.

Ugašenih, istrunulih glasova,
 izbrisanih do kosti, do vapna
 – alegorije dana, noći –
 na stropovima.

Ali ti, u velikoj brzini,
 otvaraš svakog dana tu perspektivu
 kao da je nježan patentni zatvarač:
 jer od vrata do prozora,
 autocesta A4 uzlazi k nebu.

Strogo čuvani odjel

Ima dana kad bi htio smjestiti se
 na prozorsku dasku, potajno se onuda prošetati,
 sklopljenih očiju, kao na hipnotičkom mostu.
 kao na rubu duboke tišine.
 (Odozdo, gleda te tek praznina, njezina visina.)

Kao da si netko drugi,
 nogu zaronjenih do koljena
 u duboku tišinu,
 netko tko se onuda potajno šetao.

Ček načas, jer te zrak
 iza prozorskih rešetaka odguruje,
 kao u strogo čuvanim odjelima.

I soba te ponovno upije u sebe.

Vrtovima slama se jesen

Vrtovima slama se jesen.
 (Svena,
 škripe joj stare arterije,
 dok asfalt ispod pucketa. Sikće.
 Jesen mu je svoje noževe zarinula
 u pluća.)

Kao neodlučni su putnici
jesenja sječiva,
– vidiš ih gdje putem stružu
šumsku grivu,
zarezuju ti sobu, zglobove zidova,
gdje se isprepliću neuroze
što se sudaraju, razbijaju, frljaju.

Našiljenim noktima
dugo ti kucaju o prozor.

Pa odljeću s lijeve klijetke
odnoseći pentrit i galamu i lica
razvijena u crnoj komori tvog srca,
među kojima se više ne prepoznaješ,
kao u iskri zakašnjenja,
sjekire.

Zaključaš se dvaput. Zamukneš.
Vrtovima slama se jesen. I pucketa.

Neznani neki pjesnici dugo će prolaziti Seinom.
A uvečer upecat će ih čeličnim harpunima.

Levitacija. Čavli

Zidovi su te na koncu porušili.
Letiš u njihovoj vapnenoj opremi.

Kao prozračni su oblaci,
kao prozimi slavuji,
ti duboki razdori tišine
što začepljuju ti uši,
što te podižu da levitiraš.
A ti – ispružen pod čavlima,
pod bijelim vizirima zidova,
izmaknuo si očeličenom im, rektalnom zvakanju.

Oh, a čavli – kao krila maglostine – slamaju se
pod težinom tvog mirisa **smreke**

što im rascijepa ljusku,
 što im otima sjenu.
 Što porobljuje duh.
 Gledaš ih gdje padaju
 kao kovani slavuji,
 na otesanom podu mora.
 Sam si. Ne postavljaljaj si pitanja.
 Daleko je onaj koji ti umije odgovoriti. Tragovi cavala
 već su poduboki.
 U ljeskanju pustinje.

Prodaja brata

Kišom samoća mi se čini.

RAINER MARIA RILKE

Držiš se naslonjen na zid
 i udišeš duboko, sve do prsa.
 Duhanske kovanice podrhtavaju ti
 blago na košulji,
 Kao da su se, pod kišom klaonice,
 korumpirani činovnici
 sklonili pod šakom kovanica.
 Uz njih, samoća se ceri,
 vidiš gdje iz razjapljenih usta izvija se dim.
 Pa se lako uzdiže k nebu,
 oko konjskoga joj vrata,
 na kojem prsima kuje novac,
 Kiši.
 Pomićeš samoću
 – reklo bi se, šaku kovanica –
 iz jednog džepa u drugi.
 Kao da prodaješ brata.
 Pa okreneš k zidu sva svoja četiri lica.

Mehanika gibanja

Možeš ti šetati domom,
sav krotak, pognute glave,
olašten noćnim pčelama,
kao da ti je srce himera koju si vani zaboravio.

Možeš ti psovati kao kočijaš.
Prste ti je toliko puta prožeo plamen vina.

Ne govori mi ništa o domu, o zidovima.
Tko se, poput tebe, šeće domom
pognute glave,
osjeti katkad da mu raste nova glava,
od koje ljudi bježe
kad iziđe iz kuće.

Na zaobilaznici

Samo kurve iz četvrti
izlaze na glavnu cestu,
već sam ti to rekla,
i pljuju po zidovima
dugačke zarade od sperme.
Ne žali ih više iz samilosti,
iz gađenja, kod tebe na mansardi.
Ne možeš im se zagledati u dušu,
jer su ključ skrile među sise.

Kurve iz četvrti
dobacuju si oblake s povezom u ruci.
Njihov se osmijeh ne otvara.
Kao himen ponovno sašiven
milošću silovatelja.

Kurve iz četvrti su žive,
već sam ti rekla. Isto kao zemlja.

Osnovni fundus riječi

Ne napišeš li svakog dana moje ime,
oh, zgnječila ti ruku kliješta rečenica!

Zgrčila se usta

kojima šaraš riječi!

Bičevana bila besjeda

što otvara zamke za vukove

između tebe i nas!

I bile zauvijek neizlječive rane

koje pereš mojim suzama,

dovodili ih u grad u bačvi!

I bilo ti lice

vječno umrljano na prozorima,

ne izrezbariš li svakog dana

moje ime na kanti ljubavi!

Oh, ali ne napišeš li u snu moje ime,

blagim slovima,

nježnim kao kad smo počinjali,

tada sašit ću ti ga na usnama

duboko, kirurškim koncem!

Noćna kučka

Ne zuri u strop i ne psuj

tim zahrđalim glasom,

kojim se noć služi da ti zareže pazuha! I

ne recitiraj mi mrvice iz Cocteaua:

Sâm je čovjek uvijek

u lošem društvu!

Ne govori mi da se zatvaraš

unutar zidova i da slušaš *rap*,

sputan do vrtoglavice, razbuđen do nesvijesti,

kao na tračnicama, među tamponima,

kao u zatvoru,

gdje si ljudi zabijaju čavle u glavu.

Ne plaći mi na uho jer je konopac istrunuo,
i jer ti je pozlilo od votke,
kao transcendentalna želja za povraćanjem,
i jer njezin kancerogeni trag proždire čaše.
Poznajem ja dobro mornarsku samoću,
koja povlaći ručku svaki čas.
Osluškuj na vratima koliko te volja. Neću doći.

S francuskoga preveo Roman Karlović

Bordura: Misli o romanu _____ ➔

Nikad se ne zna hoće li se neka knjiga prodavati ili ne, tvrdi onaj licemjerni pisac uspješnica koji svoje romane tipka izravno na digitronu.

Eric Chevillard

Možda umijeće romana počiva na uzbuđenju.

Ahmadou Kourouma